

UZASADNIENIE

Powód – K. K. (1) wniósł pozew przeciwko (...) S.A. działającej w Polsce przez (...) Spółkę Akcyjną Oddział w Polsce, w którym domagał się zasądzenia kwoty 15.059,8 zł z odsetkami ustawowymi: od kwot 7.391,88 zł i 467,40 zł od dnia 16 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 7.200 zł od dnia 10 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty, a także zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód podał, że pozwany jest zakładem ubezpieczeń, który na podstawie umowy ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność za szkodę wynikłą wskutek kolizji samochodu powoda marki B. o nr rej. (...) z samochodem sprawcy wypadku W. J. (1). Na skutek zderzenia pojazdów w samochodzie powoda doszło do uszkodzeń m.in. pokrywy silnika, reflektora lewego przedniego, przednich błotników, zderzaków przednich lewego i prawego, drzwi przednich lewych oraz przednich felg. Sprawa zderzenia pojazdów został ukarany mandatem karnym przez funkcjonariuszy Policji wezwanych na miejsce zdarzenia. Pozwany, któremu zgłoszono powstanie szkody odmówił wypłacenia powodowi odszkodowania wskazując, że do szkody nie doszło w okolicznościach podawanych przez powoda. Pozwany zlecił rzeczoznawcy sporządzenie kosztorysu napraw w uszkodzonym pojeździe, zgodnie z którym koszt naprawy pojazdu to 25.995,10 zł. Z tej kwoty powód dochodził od pozwanego jedynie części wskazanej w pozwie. Powód domagał się ponadto zasądzenia kwoty wydatkowanej na poczet kosztów sporządzenia kosztorysu w wysokości 467,40 zł, a także części poniesionych wydatków związanych z wynajęciem pojazdu zastępczego w okresie od 15 maja 2015 roku do 6 lipca 2015 roku w wysokości 7.200 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwany – A. A. prowadzący działalność w Polsce przez (...) Spółkę Akcyjną Oddział w Polsce z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pisma procesowego pozwany zaprzeczył swojej odpowiedzialności za szkodę powoda oraz przyznał że udzielał ochrony W. J. (1) w ramach umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu. Pozwany odmówił wypłaty powodowi odszkodowania z tytułu kosztów naprawy samochodu marki B., nr rej. (...) oraz kosztów najmu pojazdu zastępczego twierdząc, że do uszkodzenia samochodu powoda nie mogło dojść we wskazywanych przez powoda okolicznościach. Zdaniem pozwanego powód nie wykazał, aby szkoda była następstwem działania ubezpieczonego w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Pozwany zakwestionował wysokość dochodzonego przez powoda odszkodowania, podniósł brak dowodów na okoliczność wynajęcia przez powoda pojazdu zastępczego, ani wykazania że zapłata czynszu była celowa i uzasadniona. Pozwany podniósł ponadto, że po otrzymaniu zgłoszenia szkody dokonał ustaleń co do przebiegu kolizji i jej przyczyn, w tym celu przedstawiciel pozwanego dokonał oględzin pojazdu powoda oraz W. J. (1). Zdaniem pozwanego analiza śladów pozostawionych na tych pojazdach wskazuje, że uszkodzenia przedniej lewej strony samochodu powoda nie mogły powstać w kontakcie z tylną częścią nadwozia samochodu marki O.. Pozwany zaprzeczył, aby koszt naprawy pojazdu wynosił kwotę wskazywaną w pozwie, a kalkulacja naprawy przedstawiona przez powoda jest nieprawidłowa. W ocenie wysokości kosztów naprawy samochodu powoda należy rozważyć zastosowanie dostępnych na rynku zamienników części samochodowych, bez oznaczenia logo producenta bowiem naprawa samochodu może zostać dokonana przy ich użyciu, a nie tylko z zastosowaniem części oryginalnych, zawierających logo producenta. Naprawa taka jest celowa, ekonomicznie uzasadniona i przywróci pojazd do stanu technicznego istniejącego przed wypadkiem. Pozwany zaprzeczył, aby koszt sporządzenia opinii załączonej do pozwu był normalnym następstwem wypadku, za który ponosi odpowiedzialność, a ponadto jest nieprawidłowa co uzasadnia odmowę zwrotu powodowi kosztów jej sporządzenia. Pozwany zaprzeczył, aby wynajmujący pojazd zastępczy prowadził działalność gospodarczą w zakresie najmu pojazdów, podważył w wątpliwość fakt zawarcia umowy najmu pojazdu przez powoda z J. B. (1), a także zakwestionował wysokość poniesionych przez powoda kosztów wskazując że stawka wymieniona w umowie jest zawyżona, odbiegająca od cen rynkowych.

Na rozprawie w dniu 21 czerwca 2016 roku strony podtrzymały żądania oraz dotychczasowe twierdzenia, na rozprawie w dniu 18 sierpnia 2016 roku powód nie modyfikował powództwa, pozwany wniósł jak dotychczas. Na rozprawie w dniu 22 lutego 2018 roku powód złożył pismo procesowe zawierające zmianę powództwa, wniósł o zasądzenie w miejsce pierwotnie dochodzonego roszczenia kwoty 34.547,26 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwot

24.009,86 zł i 467,40 zł od dnia 16 czerwca 2015 roku oraz od kwoty 10.070 zł od dnia 10 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pisma procesowego powód podał, że biegły J. K. w opinii wskazał wysokość kosztów naprawy samochodu powoda w kwocie 24.009,86 zł, wobec czego powód dochodzi zapłaty całej tej kwoty od pozwanego oraz całości należności z tytułu najmu pojazdu zastępczego, tj. kwoty 10.070 zł.

W piśmie procesowym z 5 marca 2018 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, również co do kwoty, o którą powód rozszerzył powództwo. Pozwany podtrzymał dotychczas wyrażone stanowisko co do braku zasadności powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. J. (1) zawarł z A. A. w S. działającym w Polsce poprzez (...) Spółkę Akcyjną Oddział w Polsce umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu marki O., nr rej. (...).

Okoliczność niesporna.

W dniu 15 maja 2015r. przy skrzyżowaniu dróg S. i Pamiątkowej w M. doszło do zderzenia pojazdu kierowanego przez W. J. i samochodu B. o nr rej. (...) kierowanego przez K. K. (1). Sprawcą zderzenia był W. J., który wycofywał samochód O. (...) z posesji i uderzył w nadjeżdżający ulicą (...) samochód B.. W samochodzie B. jechali K. K. i P. R. (1). Kierujący samochodem B. (...) K. starał się wyminąć nadjeżdżający z lewej strony samochód. Na skutek uderzenia w lewy przód pojazdu, samochód B. zjechał w prawą stronę, w kierunku krawężnika i uderzył w stojącą przy drodze lampę. Sprawca kolizji przeproszał za zderzenie, twierdził że nie widział nadjeżdżającego samochodu B..

Na miejsce zdarzenia zostali wezwani funkcjonariusze Policji G. K. i M. K., W. J. został ukarany mandatem karnym za spowodowanie zderzenia, przyznał się do tego i przyjął mandat.

Dowód:

- oświadczenie P. R. – k. 10,
- zeznania świadków:
- P. R. – k. 101v-102, G. K. - k. 101v,
- przesłuchanie powoda K. K. – k. 113-114.

W samochodzie B., nr rej. (...) powstały uszkodzenia w przedniej części z lewej strony: uszkodzony został błotnik, drzwi i koło, a z prawej strony z przodu pojazdu – zbity został reflektor, uszkodzony błotnik, zderzak i pokrywa silnika.

Dowód:

- przesłuchanie powoda K. K. – k. 113-114,
- zeznania świadka P. R. – k. 101v-102.

K. K. zgłosił powstanie szkody w (...) S.A. Oddział w Polsce. W toku prowadzonego przez zakład ubezpieczeń postępowania rzeczoznawca J. K. sporządził opinię, w której stwierdził że uszkodzenia przedniej lewej strony pojazdu marki B. nr rej. (...) nie mogły powstać z kontakcie kolizyjnym z tylną lewą częścią pojazdu O. (...) nr rej. (...) i w związku z tym nie mogło dojść do tego zdarzenia w okolicznościach podanych przez uczestników kolizji.

Dowód:

- zgłoszenie szkody – k. 62-63,
- opinia nr (...) – k.64-74.

K. K. (1) był żołnierzem, pełnił służbę w Jednostce Wojskowej w M., samochód był mu potrzebny do dojazdów do jednostki, wyjazdów po zakupy i dowożenia dziecka do przedszkola.

W dniu 15 maja 2015r. K. K. zawarł z J. B. (1) umowę najmu samochodu marki V. (...), nr rej. (...) na okres od 15 maja 2015r. do 6 lipca 2015 roku. Czynsz ustalony został w wysokości 190 zł za każdy dzień korzystania z samochodu. K. K. korzystał z wynajętego samochodu.

Dowód:

- umowa najmu z 15.05.2015r. - k. 13,
- zeznania świadków:
- P. R. – k. 101-102, J. B. – k. 112v,
- przesłuchanie powoda K. K. – k. 113-114.

K. K. zlecił rzeczoznawcy T. L. (1) sporządzenie kosztorysu naprawy samochodu B. , nr rej. (...). T. L. w dniu 22 października 2015r. Sporządził ocenę techniczno-ekonomiczną, w której ustalił koszt naprawy samochodu B. w wysokości 25.995,10 zł.

Za sporządzenie kosztorysu rzeczoznawcy K. K. uiścił rzeczoznawcy kwotę 467,40 zł.

Dowód:

- kosztorys T. L. – k. 16-39,
- faktura VAT nr (...) – k. 40,
- zeznania świadka T. L. – k. 112v-113,

W piśmie z dnia 29 czerwca 2015 roku (...) S.A. Oddział w Polsce poinformował K. K. o odmowie wypłaty odszkodowania.

Dowód:

- pismo z 29.06.2015r. - k. 7.

Pismem z 16 lipca 2015 roku K. K. wniósł odwołanie od decyzji (...) S.A. Oddział w Polsce z dnia 29 czerwca 2015r. i wniósł o wypłatę kwoty odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty.

Pismem z 27 lipca 2015r. (...) S.A. Oddział w Polsce odmówił wypłaty K. K. odszkodowania.

Dowód:

- pismo z dnia 16.07.2015r. - k. 8-9,
- pismo (...) S.A. Oddział w Polsce z 27.07.2015r. - k. 11.

W dniu 21 listopada 2015r. J. B. sporządził pisemne oświadczenie, w którym stwierdził że otrzymał od K. K. kwotę 10.070 zł tytułem czynszu najmu za samochód V. (...). K. K. w rzeczywistości przekazał J. B. kwotę 3.000 zł.

W piśmie z 25 listopada 2015r. K. K. zażądał od (...) S.A. Oddział w Polsce zapłaty kwoty 10.070 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania tytułem najmu pojazdu zastępczego w okresie od 15 maja 2015r. do 6 lipca 2015r.

Dowód:

- pismo z 25.11.2015r. - k. 12,
- oświadczenie z dnia 21.11.2015r. - k. 14,
- zeznania świadków:
- J. B. – k. 112v

W piśmie z 9 grudnia 2015r. (...) S.A. Oddział w Polsce poinformował K. K. o odmowie zapłaty kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Dowód:

- pismo z 09.12.2015r. - k. 15

K. K. zlecił naprawę samochodu B., koszt naprawy nie przekroczył 10.000 zł. Samochód nie został przywrócony do stanu istniejącego przed szkodą, został dopuszczony do ruchu drogowego.

Dowód:

- przesłuchanie powoda K. K. – k. 113-114.

Koszt przywrócenia pojazdu B. nr rej. (...) do stanu technicznego przed zdarzeniem zaistniałym w dniu 15 maja 2015 roku wynosi 24.009,86 zł.

Dowód:

- opinia biegłego J. K. – k. 121,
- opinia uzupełniająca – k. 64-74.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w przeważającej części.

Powód K. K. (1) domagał się zapłaty od pozwanego zakładu ubezpieczeń odszkodowania na podstawie art. 805 k.c. w zw. z art. 34 i 36 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 392 ze zm.). Dochodzona pozwem kwota obejmowała koszt przywrócenia pojazdu marki B., nr rej. (...) do stanu istniejącego przed jego uszkodzeniem w dniu 15 maja 2015r., koszt najmu przez powoda pojazdu zastępczego oraz poniesiony wydatek za sporządzenie kosztorysu naprawy przez rzeczoznawcę samochodowego.

Stosownie do art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie: 1) przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku; 2) przy ubezpieczeniu osobowym - umówionej sumy pieniężnej, renty lub innego świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku w życiu osoby ubezpieczonej.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 cytowanej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu

mechanicznego uważa się również szkodę powstałą podczas i w związku z: **1)** wsiadaniem do pojazdu mechanicznego lub wysiadaniem z niego; **2)** bezpośrednim załadowywaniem lub rozładowywaniem pojazdu mechanicznego; **3)** zatrzymaniem lub postojem pojazdu mechanicznego (ust. 2).

W myśl art. 36 ust. 1 ustawy odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Niesporną okolicznością pomiędzy stronami procesu było zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu marki O. (...) o nr rej. (...) z pozwanym zakładem ubezpieczeń.

Pozwany kwestionował zasadność powództwa, tak co do istnienia przesłanek jego odpowiedzialności odszkodowawczej, jak i wysokości dochodzonego pozwem odszkodowania. Wywodził, że uszkodzenia samochodu powoda marki B. nr rej. (...) powstały w innych okolicznościach niż wskazane w pozwie i nie korespondują z uszkodzeniami samochodu sprawy zderzenia W. J.. Ponadto wskazywał, że powód nie udowodnił, aby dochodzona pozwem kwota stanowiła celowy i ekonomicznie uzasadniony wydatek. Pozwany zaprzeczył, aby powodowi był potrzebny pojazd zastępczy, a także kwestionował wiarygodność umowy najmu zawartej w dniu 15 maja 2015r. Pozwany wskazywał, że naprawa samochodu i jego przywrócenie do stanu technicznego przed szkodą jest możliwa przy użyciu części zamiennych nieoryginalnych i tańszych od części oryginalnych (oznaczonych symbolem Q w systemach A. i E.), z kolei koszt robocizny winien uwzględniać stawki obowiązujące w samochodowych warsztatach naprawczych nie mających statusu autoryzowanych stacji obsługi samochodów. Pozwany kwestionował zarówno samo zawarcie umowy najmu pojazdu zastępczego twierdząc, że była to czynność pozorna, służąca uzyskaniu dodatkowego świadczenia od zakładu ubezpieczeń, jak również wysokość rzeczywiście poniesionych przez powoda kosztów najmu pojazdu.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w procesie materiału dowodowego.

W ocenie Sądu kluczowe znaczenie, tak dla oceny związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zdarzeniem zaistniałym w dniu 15 maja 2015r. , jak i określenia celowych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów przywrócenia pojazdu do stanu przed szkodą była opinia biegłego J. K. (3). Sąd uznał ją za prawidłową, wszechstronną, wnikliwą i zupełną. Biegły w sposób drobiazgowy analizował wszelkie okoliczności związane z ujawnionymi uszkodzeniami pojazdów powoda i sprawcy wypadku , uwzględnił dowody zgromadzone w toku procesu, dokonał pomiarów i oględzin drogi i pasów jezdni i pobocza w okolicy miejsca zderzenia pojazdów, uwzględnił wymiary pojazdów uczestniczących w kolizji, a także wszechstronnie rozważał ujawnione na pojazdach ślady. Wnioski biegłego dotyczące związku przyczynowego pomiędzy kolizją pojazdów a uszkodzeniami samochodu powoda B. nr rej. (...) zostały logicznie, wyczerpująco i w sposób spójny uzasadnione. Przedstawione przez pozwanego zarzuty były przedmiotem opinii uzupełniających biegłego , w których przedstawiono w sposób wyczerpujący argumenty uzasadniające wniosek, że uszkodzenia pojazdu powoda powstały w wyniku zderzenia pojazdów zaistniałego w dniu 15 maja 2015 roku. Pozwany wskazywał, że biegły winien uwzględnić dokumentację zdjęciową sporządzoną po zderzeniu pojazdów, wskazywał że na błotniku samochodu powoda znajdują się ukośne zarysowania niewiadomego pochodzenia, a także pionowe uszkodzenie na wysokości ok. 70-80 cm nie mające odpowiednika na tej wysokości w pojeździe marki O. , a także sporządzenia symulacji zachowania kierowcy uszkodzonego pojazdu B., gdyby podjął on manewr hamowania (pismo z 06.03.2017r. - k. 132-133 akt). Biegły w opinii uzupełniającej z 20 kwietnia 2017r. (k. 151-159) odniósł się do wszystkich zastrzeżeń pozwanego odpowiadając na nie w sposób rzeczowy i uzasadniając przedstawione odpowiedzi. Biegły wskazywał, że w okresie sporządzania przez niego opinii i opinii uzupełniających samochód B. był częściowo naprawiony, co oznacza że niektóre ze śladów pozostawionych na pojeździe mogły zostać usunięte, wskazywał że powstanie i korelację uszkodzeń w pojazdach należy rozpatrywać w aspekcie dynamicznym , a nie statycznym , jak to uczynił rzeczoznawca J. K. (4) , a ponadto podniósł, że opinia tego rzeczoznawcy obarczona jest istotnym błędem , polegającym na tym, że rzeczoznawca nie uwzględnił, że pojazdy uczestniczące w zderzeniu wyposażone są fabrycznie w zawieszenia niezależne osi przedniej i tylnej co powoduje niezależny ruch układu jezdnych pojazdów w stosunku do jego nadwozia, tak w górę, jak i w dół. Siła działająca na pojazd powoda w chwili uderzenia zależna była od szeregu czynników wskazanych w opinii uzupełniającej (k. 156 akt), których rzeczoznawca J. K. nie uwzględnił. Z

kolei w aktach sprawy brak jest danych pozwalających na precyzyjne dokonanie obliczeń (prędkość pojazdów w chwili zderzenia, kąt zderzenia), niemniej biegły J. K. wskazywał wielokrotnie, że ocenę związku przyczynowego pomiędzy uszkodzeniami a zderzeniem pojazdów należy oceniać w układzie dynamicznym, a nie statycznym. W takim ujęciu zestawienie sylwetek pojazdów stojących i miejsc powstałych uszkodzeń nie jest wystarczające do określenia, które z nich powstały wskutek zdarzenia szkodzącego. Dodać przy tym należy, że wniosków biegłego nie obalają ewentualne uszkodzenia karoserii niewiadomego pochodzenia istniejące na samochodach O. i B., albowiem sprawca zderzenia nie składał zeznań co do ewentualnych innych kolizji tego samochodu bądź zdarzeń powodujących uszkodzenia karoserii. Pozwany kwestionował ustalenia biegłego, wniósł zastrzeżenia do treści opinii, wobec których biegły w sposób wnikliwy i rzeczowy się odniósł, uzasadniając w sposób należyty powzięte wnioski. Mając na uwadze treść opinii uzupełniających biegłego nie było potrzeby, aby zlecić innemu biegłemu sporządzenie opinii o tym samym przedmiocie, co opinia biegłego J. K., ani kolejnego uzupełnienia treści pisemnej opinii tego biegłego.

Wnioski opinii biegłego J. K. dodatkowo wspierają dowody w postaci oświadczenia P. R. o przyczynie i przebiegu zderzenia pojazdów w dniu 15 maja 2015r., ukaranie mandatem karnym W. J., przyjęcie tego mandatu przez niego, a także zeznania funkcjonariusza Policji G. K., który w sposób wyraźny zeznawał, że sprawca zderzenia przyznał się do spowodowania kolizji, a okoliczności zaistniałe na miejscu nie budziły wątpliwości funkcjonariuszy Policji.

Sąd uznał za wiarygodny dowód z przesłuchania powoda K. K. (1), którego zeznania są spójne z zeznaniami świadków P. R., J. B.. Powód w sposób jasny i logiczny relacjonował przyczyny i przebieg oraz skutki kolizji, jego twierdzenia w tej części wspierają wnioski z opinii biegłego J. K..

Sąd nie miał podstaw, aby uznać za niewiarygodne zeznania świadków P. R., G. K., M. K., J. B., z których istotne okoliczności dla sprawy wyjawiali zwłaszcza P. R. i G. K..

Strony nie kwestionowały autentyczności i prawdziwości dokumentów zgromadzonych w procesie - korespondencji powoda z zakładem ubezpieczeń oraz dokumentów zgromadzonych w postępowaniu wyjaśniającym prowadzony przez pozwanego, a Sąd nie odmawiał tym dowodom wiarygodności z urzędu.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2). Stosownie do art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Podstawową funkcją odszkodowania jest funkcja kompensacyjna, co oznacza, iż odszkodowanie winno przywrócić w majątku poszkodowanego stan naruszony zdarzeniem, wyrządzającym szkodę. W wypadku zakładu ubezpieczeń, ponoszącego odpowiedzialność gwarancyjną za sprawcę szkody, odpowiedzialność odszkodowawcza ograniczona jest w zasadzie do zapłaty świadczenia pieniężnego.

W orzecznictwie prezentowane jest ugruntowane stanowisko co do obowiązku poniesienia kosztów nowych i oryginalnych części zamiennych przez zakład ubezpieczeń ponoszący odpowiedzialność gwarancyjną na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody, jednakże w sytuacji gdy jest to celowe i uzasadnione. W uzasadnieniu uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2012r., sygn. III CZP 80/11 wskazano, że „zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu,

odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi”. Pogląd ten został wyrażony celem ujednolicenia wykładni art. 363 § 1 w zw. z 361 § 2 k.c.

We wcześniejszym orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażany był pogląd, że odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, do których to wydatków należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1972r., sygn. akt II CR 425/1972; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 roku, sygn. akt III CZP 32/2003, Lex (...), 26 sierpnia 2015r.). W uzasadnieniu uchwały z 12 kwietnia 2012r. odnotowano poglądy odmienne wyrażone w orzecznictwie sądów powszechnych, które prowadzą do wniosku, że w sytuacji gdy uszkodzona została rzecz już częściowo używana, to ciężar jej przywrócenia do stanu poprzedniego spoczywałby częściowo na poszkodowanym. Takie obciążenie poszkodowanego skutkami zawinionego działania sprawcy szkody lub innej osoby odpowiedzialnej cywilnie za tę szkodę jest w ocenie Sadu niezasadne. Przywrócenie bowiem rzeczy uszkodzonej do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu jej do stanu używalności w takim zakresie, jaki istniał przed wyrządzeniem szkody. Jeżeli do osiągnięcia tego celu konieczne jest użycie nowych elementów i materiałów, to poniesione na to wydatki wchodzą w skład kosztu naprawienia szkody przez przywrócenie rzeczy do stanu poprzedniego, a w konsekwencji wydatki te w ostatecznym wyniku obciążają osobę odpowiedzialną za szkodę (Wyrok Sądu Najwyższego z 20 października 1972 r., sygn. akt II CR 425/72, Lex (...), 27 sierpnia 2015r.).

Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd przyjął, że szkoda doznana przez powoda obejmująca uzasadnione ekonomicznie i celowe koszty naprawy samochodu B. nr rej. (...) stanowi kwotę 24.009,86 zł, tj. ustaloną przez biegłego J. K.. Sąd przyjął za biegłym, że przywrócenie pojazdu do stanu technicznego istniejącego przed szkodą może nastąpić z użyciem wyłącznie części oryginalnych. Biegły uwzględnił w opinii rodzaj uszkodzonych części, okres eksploatacji pojazdu powoda, rok produkcji pojazdu i przebieg , a także fakt, że nie ujawniono w pojeździe innych części zamiennych, aniżeli oryginalne . W tej sytuacji, zdaniem Sądu należy przychylić się do stanowiska biegłego, że naprawa pojazdu powoda winna nastąpić z użyciem części oryginalnych, a zastosowanie części alternatywnych w tej konkretnej sytuacji jest niedopuszczalne ze względu na bezpieczeństwo użytkownika pojazdu. Ponadto biegły stwierdził, że naprawa pojazdu wykonana z użyciem takich części nie spowoduje wzrostu wartości pojazdu powoda.

Poniesione przez powoda wydatki na prywatną opinię rzeczoznawcy wchodzą w skład poniesionej przez powoda szkody. Celem pracy zleconej rzeczoznawcy T. L. było ustalenie korelacji uszkodzeń pomiędzy pojazdami uczestniczącymi w kolizji i oszacowanie wysokości kosztów naprawy samochodu marki B. , należącego do powoda. Weryfikacja ustaleń pozwanego zakładu ubezpieczeń przez osobę dysponującą wiedzą fachową była działaniem celowym, zmierzającym do ustalenia, czy powzięte przez zakład ubezpieczeń ustalenia są prawidłowe. Jak wynika zarówno z treści oceny technicznej T. L., jak i opinii biegłego J. K. ustalenia pozwanego co do braku związku przyczynowego pomiędzy uszkodzeniami pojazdu B., jak i wysokości kosztów naprawy tego pojazdu były wadliwe. W tych okolicznościach koszt sporządzenia oceny technicznej T. L. w kwocie 467,60 zł jako wydatek celowy , zmierzający do ustalenia zakresu doznanej szkody , winien zostać powodowi zwrócony na podstawie art. 361 § 2 k.c. albowiem pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem, za które odpowiedzialność ponosi pozwany zakład ubezpieczeń.

Powód przedstawił w procesie dowody wskazujące na to, że w okresie po 15 maja 2015r. korzystał z pojazdu zastępczego, wynajętego od J. B.. Nie ma racjonalnych podstaw, aby tę czynność prawną uznawać za pozorną, powód przedstawił umowę najmu, a fakt korzystania z przedmiotu najmu - samochodu V. (...) potwierdził świadek J. B. oraz powód. Jednocześnie zakwestionować należy podstawę dochodzenia przez powoda całości czynszu najmu tego pojazdu - kwoty 10.070 zł, skoro świadek J. B. zeznał, że faktycznie otrzymał od powoda kwotę 3.000 zł na poczet czynszu najmu. Obowiązek odszkodowawczy w tych okolicznościach obejmuje wyłącznie kwotę , którą powód faktycznie uiszczył w związku z wynajęciem pojazdu zastępczego. Odmienne stanowisko prowadziłoby do niezasadzonego rozszerzenia obowiązku odszkodowawczego na świadczenie, którego poszkodowany nie spełnił, a nawet nie wiadomo czy spełni , skoro dotychczas nie było dochodzone przez wierzyciela (który może np.

powoda zwolnić z długu). W orzecznictwie sądów powszechnych wskazuje się, że skoro strona nie przedstawiła dowodu uiszczenia świadczenia, to kwota potencjalnego długu nie powiększa pasywów powoda. Przy analizie kwestii obciążenia pasywami należy kierować się tym, aby przyznać poszkodowanemu roszczenie tylko w takim zakresie, w jakim faktycznie zaspokoił swego wierzyciela (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 22 września 2016r., I ACa 1133/15). W wyroku z 28 lipca 2016r., sygn. I ACa 868/15 Sąd Apelacyjny w Gdańsku stwierdził, że "szkodą majątkową nie jest sam w sobie fakt obciążenia podmiotu jakimkolwiek obowiązkiem finansowym, dopóki obowiązek ten nie zostanie spełniony wobec żądającego, tzn. nie umniejszy aktywów świadczącego. Oznacza to, że sam fakt istnienia po stronie powodowej długu, bez zaistnienia faktu jego zapłaty i uszczuplenia jej aktywów, nie jest, w rozumieniu art. 361 § 2 KC, szkodą, za którą zobowiązany jest ponieść odpowiedzialność odszkodowawczą podmiot, z którego winy powstał dług".

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd zasądził od pozwanego (...) S.A. działającego w Polsce poprzez (...) Spółkę Akcyjną Oddział w Polsce kwotę 27.477,26 zł jako sumę kosztów naprawy samochodu powoda (24.009,86 zł), kosztu prywatnej opinii rzeczoznawcy (467,40 zł) oraz uiszczonego czynszu w związku z najmem pojazdu zastępczego (3.000 zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności tych kwot: co do kwoty 24.009,86 zł od dnia 30 czerwca 2015 roku, tj. dnia następnego po dniu wydania przez powoda decyzji odmawiającej zapłaty odszkodowania do dnia zapłaty, od kwoty 467,40 zł od dnia wniesienia pozwu, tj. od 5 lutego 2016 roku do dnia zapłaty, a od kwoty 3.000 zł od dnia 9 grudnia 2015 roku, tj. dnia upływu terminu do spełnienia tego świadczenia zgodnie z wezwaniem pozwanego pismem z 25.11.2015r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc, art. 100 kpc w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Zgodnie z art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W myśl § 3 do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Stosownie do art. 99 kpc stronom reprezentowanym przez radcę prawnego lub rzecznika patentowego oraz Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratorię Generalną RP zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata. Zgodnie z art. 100 kpc w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Powód wygrał proces w 79,5 %, zatem poniesione przez niego koszty procesu winny zostać przez pozwanego w tej proporcji zwrócone. Poniesione przez strony koszty procesu wyniosły 12.562 zł, z czego powód wydatkował 7.145 zł (opłata od pozwu 753 zł oraz opłata wniesione po zmianie powództwa 975 zł, koszt zastępstwa procesowego 4.817 zł, zaliczka na koszty opinii biegłego 600 zł), a pozwany poniósł kwotę 5.417 zł (koszt zastępstwa procesowego 4.817 zł oraz zaliczka na koszty opinii 600 zł). Stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik sprawy powód winien ponieść koszty procesu do kwoty 2.575,21 zł ($12.562 \times 20,5 \% = 2.575,21$ zł), podczas gdy pozwanego obciążają koszty procesu do kwoty 9.986,79 zł ($12.562 \times 79,5 \% = 9.986,79$ zł). Pozwany winien zatem zwrócić powodowi kwotę 4.569,79 zł tytułem kosztów procesu ($7.145 \text{ zł} - 2.575,21 = 4.569,79 \text{ zł}$).

Nieuiszczone przez strony koszty sądowe obejmowały wydatki związane ze sporządzeniem opinii oraz opinii uzupełniających przez biegłego J. K. w części nie pokrytej z zaliczek stron. Koszt przygotowania tych opinii wyniósł 3.488,12 zł, a strony wniosły zaliczki w łącznej kwocie 1.200 zł. Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu kwotę 1.819,05 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych $2.288,12 \times 79,5 \% = 1.819,05$ zł), a od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu kwotę 469,07 zł ($2.288,12 \times 20,5 \% = 469,07$ zł).